

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

ATZINUMI

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2010. gada 11. janvāris)

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza

Direktīvu 2003/71/EK un Direktīvu 2004/109/EK

(CON/2010/6)

(2010/C 19/01)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2009. gada 14. oktobrī saņēma Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un Direktīvu 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētajā tirgū⁽¹⁾ (turpmāk – “ierosinātā direktīva”).

ECB kompetence sniegt atzinumu balstās uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 127. panta 4. punktu un 282. panta 5. punktu, jo ierosinātā direktīva satur noteikumus, kas ietekmē Eiropas Centrālo banku sistēmas uzdevumu sniegt palīdzību tādas politikas sekmīgā īstenošanā, kas attiecas finanšu sistēmas stabilitāti, kā noteikts Līguma 127. panta 5. punktā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

Šajā atzinumā iekļautie apsvērumi neskar ECB atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko izdara grozījumus Direktīvā 1998/26/EK, 2002/87/EK, 2003/6/EK, 2003/41/EK, 2003/71/EK, 2004/39/EK, 2004/109/EK, 2005/60/EK, 2006/48/EK, 2006/49/EK un 2009/65/EK attiecībā uz Eiropas Banku iestādes, Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestādes un Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes pilnvarām⁽²⁾.

1. Vispārīgi apsvērumi

1.1. ECB atzinīgi vērtē mērķi stiprināt ieguldītāju aizsardzību, vienkāršojot un padarot vieglāk lasāmu prospektos iekļauto informāciju. Ieguldītājiem un regulatoriem būtu noderīgs precīzs informācijas kopsavilkums, kurā ietverta pamatinformācija par vērtspapīriem un iesaistītajām personām, kā arī norādīts atbildības apjoms par kopsavilkumā iekļauto informāciju, jo īpaši attiecībā uz mazāk standartizētiem vērtspapīriem, piem., ar aktīviem nodrošinātiem vērtspapīriem un cita veida nodrošinātiem vērtspapīriem, t. sk., nodrošinātām obligācijām. Tas nodrošinās salīdzināšanas iespēju ne tikai aktīvu grupu starpā, bet arī vērtspapīru salīdzināšanas iespēju aktīvu grupas ietvaros.

⁽¹⁾ COM(2009) 0491 galīgā redakcija.

⁽²⁾ COM(2009) 0576 galīgā redakcija.

1.2. Šajā sakarā ECB īpaši atzinīgi novērtē ECB, kompetento iestāžu un nozares pārstāvju pašreizējo dialogu par iespēju izveidot atsauces datu standartu attiecībā uz vērtspapīriem un emitentiem, lai ar starptautiskas publiskas infrastruktūras palīdzību šos datus darītu pieejamus politikas veidotājiem, regulatoriem un finanšu tirgiem. Šāda infrastruktūra visām ieinteresētajām personām sniegs augstas kvalitātes datus, kas nepieciešami, lai sagatavotu savlaicīgāku un uzticamāku analīzi attiecībā uz arvien sarežģītākiem finanšu tirgiem, jo īpaši satricinājumu periodos ⁽¹⁾.

2. Īpaši apsvērumi

Informācijas atklāšana par centrālās bankas aizdevuma operācijām saskaņā ar ES tiesību aktiem

2.1. Direktīva 2003/71/EK ⁽²⁾, Direktīva 2004/109/EK ⁽³⁾ un citi ES tiesību ⁽⁴⁾ akti satur dažādas informācijas izpaušanas prasības, kas paredzētas tirgu informēšanai un ieguldītāju aizsardzībai. Dažas no šīm direktīvām paredz izņēmumus informācijas izpaušanas prasībās. Jo īpaši saskaņā ar Direktīvas 2003/71/EK 8. panta 2. punktu: "Izcelsmes dalībvalsts kompetentā iestāde var atļaut atsevišķas tādas informācijas izlaišanu prospektā, kas paredzēta šajā direktīvā vai izpildes pasākumos, kuri minēti 7. panta 1. punktā, ja tā uzskata, ka: a) šādas informācijas izpaušana būtu pretrunā sabiedrības interesēm". Direktīvā 2004/109/EK līdzīgs atbrīvojums nav paredzēts.

2.2. Ir jāizstrādā precīzs tiesiskais regulējums, lai veicinātu vienmērīgu un ātru centrālās bankas aizdevumu vai citu likviditātes iespēju norisi, t. sk. krīzes situācijās, kā to parādīja nesena finanšu krīze. Šajā sakarā informācijai par aizdevumiem vai likviditātes iespējām, ko centrālā banka sniegusi konkrētai kredītiesīdādei, t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzību, jāpiemēro konfidencialitātes režīms, lai veicinātu finanšu sistēmas stabilitāti kopumā un saglabātu sabiedrības uzticību krīzes periodā. Iepriekš minētais atbrīvojums saskaņā ar Direktīvas 2003/71/EK 8. panta 2. punktu iespējams varētu tikt izmantots kā tiesiskais pamats tam, lai dažos gadījumos neatklātu informāciju par centrālo banku operācijām, t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzību. Tomēr atbrīvojums no informācijas izpaušanas pienākuma skaidri jānorāda visos attiecīgajos ES tiesību aktos. Turklāt finanšu sistēmas raitai darbībai nepieciešams, lai tiktu noteikts skaidrs izņēmums, jo katra atsevišķa gadījuma izvērtēšana var radīt strupceļa situāciju gadījumos, kuros ir nepieciešama ātra rīcība. Šajā nolūkā pielikumā izteikti priekšlikumi grozījumiem Direktīvās 2003/71/EK un 2004/109/EK, kā arī atbilstoši grozījumi jāiekļauj visos ES tiesību aktos, kas paredz informācijas izpaušanas prasības.

2.3. ECB ir gatava šajā jautājumā sadarboties ar Komisiju.

3. Redakcionāli priekšlikumi

Gadījumos, kuros ECB iesaka grozīt ierosināto direktīvu, konkrēti redakcionālie priekšlikumi un paskaidrojumi ir izklāstīti pielikumā.

Frankfurtē pie Mainas, 2010. gada 11. janvārī

ECB prezidents

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Sk. "Remarks on the future of European financial regulation and supervision", ECB prezidenta *Jean-Claude TRICHET* runa Eiropas Vērtspapīru regulatoru komitejā 2009. gada 23. februārī, Parīzē, pieejama <http://www.ecb.europa.eu>

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 4. novembra Direktīva 2003/71/EK par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem, OV L 345, 31.12.2003., 64. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 2004/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, un par grozījumiem Direktīvā 2001/34/EK, OV L 390, 31.12.2004., 38. lpp.

⁽⁴⁾ Proti, Padomes 1978. gada 25. jūlija ceturta Direktīva 78/660/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem, OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp.; Padomes 1983. gada 13. jūnija septītā Direktīva 78/660/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz konsolidētajiem pārskatiem, OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīva 2003/6/EK par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu), OV L 96, 12.4.2003., 16. lpp.

PIELIKUMS

Redakcionāli priekšlikumi

Komisijas ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
-------------------------------	--

1. grozījums

Direktīvas 2003/71/EK 2. panta 1. punkta e) apakšpunkta i) daļa

<p>“e) “kvalificēti ieguldītāji” ir:</p> <p>i) personas vai tiesību subjekti, kas tiek uzskatīti par profesionāliem klientiem vai pret kuriem pēc pieprasījuma izturas kā pret profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikumu, vai kuri tiek atzīti par atbilstošiem darījuma partneriem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 24. pantu;”</p>	<p>“e) “kvalificēti ieguldītāji” ir:</p> <p>i) personas vai tiesību subjekti, kas tiek uzskatīti par profesionāliem klientiem vai pret kuriem pēc pieprasījuma izturas kā pret profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikumu, vai kuri tiek atzīti par atbilstošiem darījuma partneriem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 24. pantu. Personas vai tiesību subjekti, pret kuriem pēc pieprasījuma izturas kā pret neprofesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikumu, nevar tikt uzskatīti par kvalificētiem ieguldītājiem.”</p>
---	--

Paskaidrojums:

Kvalificēta ieguldītāja definīcija Direktīvā 2003/17/EK nepārprotami aptver ECB un centrālās bankas (2. panta 1. punkta e) apakšpunkta ii) daļa), un tādēļ pienākums publicēt prospektu netiek piemērots gadījumos, ja vērtspapīru piedāvājums attiecas vienīgi uz tām (3. panta 2. punkta a) apakšpunkts). Ierosinātajā direktīvā vairs nav tiešas atsaucis uz ECB un centrālajām bankām kā kvalificētiem ieguldītājiem, bet ierosinātā jaunā “kvalificēta ieguldītāja” definīcija aptver “personas vai tiesību subjektus, kas tiek uzskatīti par profesionāliem klientiem vai pret kuriem pēc pieprasījuma izturas kā pret profesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikumu, vai kuri tiek atzīti par atbilstošiem darījuma partneriem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK 24. pantu”. ECB un centrālās bankas ir gan profesionāls klients, gan atbilstošs darījuma partneris, un ECB saprot, ka tās tiks arī turpmāk uzskatītas par kvalificētiem ieguldītājiem. Tomēr ierosinātajā direktīvā nav precizēts režīms, kas tiks piemērots profesionāliem klientiem pret kuriem pēc pieprasījuma izturas kā pret neprofesionāliem klientiem saskaņā ar Direktīvas 2004/39/EK II pielikumu. Precizitātes nolūkā un atbilstoši Komisijas grozījumu mērķim (sk. Ierosinātās direktīvas 6. apsvērumu) ierosinātais grozījums saskaņo profesionālo klientu un atbilstošo darījuma partneru sarakstu Direktīvā 2004/39/EK un kvalificēto ieguldītāju sarakstu Direktīvā 2003/71/EK.

2. grozījums

Direktīvas 2003/71/EK 8. panta 2.a punkts (jauns)

Nav teksta	<p>“2.a Prospekts un tā papildinājumi neietver informāciju par centrālās bankas aizdevumiem vai citām likviditātes iespējām (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšanu), ko konkrētai kredītiestādei sniedz ECBS centrālā banka.”</p>
------------	--

Paskaidrojums:

Centrālās bankas aizdevuma operācijām (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšanai) par labu konkrētai kredītiestādei nepieciešams piemērot konfidencialitātes režīmu, lai veicinātu finanšu sistēmas stabilitāti un nepalielinātu nevajadzīgu spiedienu sistēmā. Finanšu sistēmas raitai darbībai ir nepieciešams, lai tiktu noteikts skaidrs izņēmums, jo katra atsevišķa gadījuma izvērtēšana var radīt strupceļa situāciju gadījumos, kuros ir nepieciešama ātra rīcība.

3. grozījums

Direktīvas 2004/109/EK 8. panta 4. punkts (jauns)

Nav teksta	<p>“4. Informācija, kas sniegta saskaņā ar 4., 5. un 6. pantu, neietver informāciju par centrālās bankas aizdevumiem vai citām likviditātes iespējām (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšanu), ko konkrētai kredītiestādei sniedz ECBS centrālā banka.”</p>
------------	---

Komisijas ierosinātais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
-------------------------------	--

Paskaidrojums:

Centrālās bankas aizdevuma operācijām (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšanai) par labu konkrētai kredītiestādei nepieciešams piemērot konfidencialitātes režīmu, lai veicinātu finanšu sistēmas stabilitāti un nepalielinātu nevajadzīgu spiedi sistēmā. Finanšu sistēmas raitai darbībai ir nepieciešams, lai tiktu noteikts skaidrs izņēmums, jo katra atsevišķa gadījuma izvērtēšana var radīt strupceļa situāciju gadījumos, kuros ir nepieciešama ātra rīcība.

Pašreizējais teksts	ECB ierosinātie grozījumi ⁽¹⁾
---------------------	--

4. grozījums

Direktīvas 2004/109/EK 11. panta 1. punkts

“1. Šīs direktīvas 9. pantu un 10. panta c) punktu nepiemēro akcijām, kas piešķirtas ECBS dalībniekiem vai ko tie piešķirušī, veicot savas funkcijas kā monetārās iestādes, tostarp akcijām, kas piešķirtas ECBS dalībniekiem vai ko tie piešķirušī saskaņā ar ķīlas līgumu, pārdošanas ar atpirkšanu līgumu vai līdzīgu vienošanos saistībā ar likviditāti, kas sniegta monetārās politikas mērķiem vai maksājumu sistēmā.”

“1. Šīs direktīvas 9. pantu un 10. panta c) punktu nepiemēro akcijām, kas piešķirtas ECBS dalībniekiem vai ko tie piešķirušī, veicot savas funkcijas kā monetārās iestādes, tostarp akcijām, kas piešķirtas ECBS dalībniekiem vai ko tie piešķirušī saskaņā ar ķīlas līgumu, pārdošanas ar atpirkšanu līgumu vai līdzīgu vienošanos saistībā ar likviditāti, kas sniegta monetārās politikas mērķiem vai maksājumu sistēmā, **vai citu centrālo banku sniegto aizdevumu vai likviditātes iespēju kontekstā (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšana).**”

Paskaidrojums:

Centrālo banku aizdevuma operācijām (t. sk. ārkārtas likviditātes palīdzības sniegšana) par labu konkrētai kredītiestādei nepieciešams piemērot konfidencialitātes režīmu, lai veicinātu finanšu sistēmas stabilitāti un nevajadzīgi nepalielinātu spiedi sistēmā. Finanšu sistēmas raitai darbībai ir nepieciešams, lai tiktu noteikts skaidrs izņēmums, jo katra atsevišķa gadījuma izvērtēšana var radīt strupceļa situāciju gadījumos, kuros ir nepieciešama ātra rīcība.

⁽¹⁾ Teksts treknrakstā ir tā daļa, kuru ECB ierosina iekļaut kā jaunu tekstu. Nosvītrotais teksts ir tā daļa, kuru ECB ierosina svītrot.